

Pro nové učitele, proti starým škatulkám

Má jít o **projekty, které inovují české školství**. Mezi nejúspěšnější v soutěži

Eduína 2016 se ale dostávají i ty, které odkazují na soudržnost společnosti a mezigenerační setkávání.

MICHAELA KABÁTOVÁ

PRAHA Uvádí se, že třetina studentů pedagogických fakult vůbec nechce v budoucnu učit. Tuto díru na trhu by mohli zaplnit ti, kteří studují jiné obory, řekly si Jana Fryzelková a Sandra Feyglová a založily projekt s názvem Výluka. Ten postoupil z 89 přihlášených mezi devět finalistů v rámci soutěže Eduína 2016, ve které se bojuje o nejvíce inovativní a prospěšný projekt pro české školství. Výluku nakonec vybrala veřejnost jako nejlepší.

„Osobně si velmi vážím každého projektu, který se české vzdělá-

vání snaží inovovat. Velkou radost mi letos udělali studenti z Univerzity Karlovy, kteří založili spolek Výluka a organizují pro zájemce, kteří uvažují o profesi učitele, stáže a možnost si učení před podáním přihlášky vyzkoušet,“ popsal letošní klání Miroslav Hřebecký, garant ceny Eduína 2016.

Jedna ze zakladatelek Výluky studuje molekulární biologii, druhá knihovnictví. A obě by učitelství bavilo. „Pověst pedagogických fakult mě od toho ale odrážela. Řekla jsem si, že vystuduju něco odbornějšího, a pak si případně dodělám pedagogické minimum,“ řekla LN Sandra Feyglová.

Nápad, aby se zájemci o roli učitele postavili na týden před třídou, přišel před dvěma lety v Londýně. „Tam nám jedna paní řekla, že se její dcera účastní projektu TeachFirst, během kterého absolventi vysokých škol, kteří vůbec nemusejí být z pedagogických fakult, jsou na rok vysláni do školy

Zdravé vztahy generací. „Povídej“ jsou pravidelná setkání dětí z mateřských a základních škol se staršími lidmi z domovů pro seniory. FOTO ARCHIV MEZI NÁMI

v sociálně vyloučené lokalitě, kde zkouší učit,“ popsal LN Fryzelková.

První zkušenost s učením žáků získaly spolu s dalšími dvěma účastníky Výluky v inkluzivní

škole ze sociálně vyloučené lokality v Poběžovicích u Domažlic. Teď už chystají dvě zimní Výluky. Přihlásilo se 25 lidí.

„Z většiny jsou to vysokoškolští studenti nebo čerství absolven-

ti jiných než pedagogických fakult,“ popisuje Fryzelková. Koordinátorkám se začíná ozývat čím dál více základních škol s tím, že mají o „výlukáře zájem“. „Protože většina lidí studuje v Praze, chceme navázat spolupráci se školami z jiných měst, aby vyjeli ze svého prostředí, mimo svou sociální bublinu,“ dodala Fryzelková.

Mapa stereotypů

Odborná porota vybrala jako vítězný projekt centra DOX, který se jmenuje Mapa společenských stereotypů – Jak nastavit zrcadlo přirozené lidské potřebě „škatulkovat“? Žáci během workshopu ve skupinách vyrábějí mapu, která má poukázat na společenské stereotypy. Během toho si mají uvědomit, jak a kdo je nejčastěji vytváří.

„Pokud však sami tuto skutečnost nejsou schopni evokovat, počte je o tom. Někdy si totiž vůbec nemusí uvědomovat, že si právě budují nějaký stereotyp, proto-

že ten, koho poslouchají, je pro ně přirozená autorita,“ popisují tvůrci projektu roli učitele během dvouhodinové práce s mapou.

„Letošní porota velmi akcentovala společenský a etický rozměr projektů, mezi oceněnými tak najdeme mnoho počinů s důrazem na soudržnost společnosti, jako je Mapa společenských stereotypů nebo například mezigenerační setkávání dětí a seniorů Povídej,“ dodal Hřebecký.

Pravidelná setkání „Povídej“ mají podpořit zdravé vztahy mezi generacemi. Cílená jsou na děti z mateřských a základních škol a starší lidi z domovů pro seniory. Akce se konají jednou za tři týdny či měsíc. Kromě projektu „Povídej“ tvůrci organizují i „Přečti“. Senioři jednou týdně docházejí do mateřské školky předčítat dětem pohádku před spaním.

Do Auly slávy v rámci ceny Eduína letos vstoupil vysokoškolský pedagog a filozof Jan Sokol, který přednášel i na Harvardově univerzitě v USA.

Další projekty, které se dostaly do finále

■ **Heuréka** - Projekt zaměřený na aktivní práci žáků a studentů při výuce fyziky, jehož hlavní součástí je dlouhodobá práce s učiteli a budoucími učiteli fyziky.

■ **Badatelna** - Série krátkých populárně-naučných videí, která představují zajímavé pokusy z fyziky či chemie. Zábavný formát má přiblížit dětem i dospělým fakt, že věda může být zábavná a hravá, a rozhodně ne nudná.

■ **Studentská Agora** - Je to debatní soutěž pro středoškolské studenty. Cílem projektu je zlepšit debatní prostředí v Česku a prosadit debatování jako jednu z běžných výukových metod na středních školách.

■ **Příběhy našich sousedů** - Vzdělávací projekt neziskové organizace Post Bellum pro žáky

osmých a devátých tříd. Ti se za doprovodu svých učitelů a lidí z Post Bellum na několik měsíců stanou rozhlasovými nebo televizními dokumentaristy.

■ **Global Storylines** - V Global Storylines jsou děti z prvního stupně základních škol vtaženy do příběhu, který se stává osou výuky po dobu dvou až tří měsíců. Příběh klade před komunitu problémy a výzvy, které musí její členové řešit.

■ **Science slam Masarykova univerzita** - Science slam je prostor pro setkávání vědců s širokou veřejností. Podstatou je myšlenka „pojďme se společně bavit o vědě“, a to nejen v laboratořích, na konferencích a univerzitách, ale i mezi lidmi, kteří vědu sami neprožívají a mají k ní zdánlivě daleko.